

FIT - TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

Gudikatur: Dr. Claudio Zammit

Seduta ta' nhar it-Tnejn, 27 ta' Mejju 2019

Talba Nru: 170/18 CZ

Gasan Mamo Insurance Limited (C 3143) kif surrogata fid-drittijiet tal-assigurat tagħha BJM Limited skond il-ligi u skond il-polza ta' assigurazzjoni (Claim C172564)

vs

**Sullivan Maritime Limited (C 20340) bhala agenti tas-scojeta' estera
Grimaldi Euromed Spa**

It-Tribunal,

Ra t-talba tas-socjeta' attrici mressqa fl-24 t'April 2018 u li permezz tagħha premettiet:

Is-socjeta' konvenuta għandha tigi kundannata thallas is-somma ta' erbat'elef u zewg Euro u tmienja u ghoxrin centezmu (€4,002.28) rappreżentanti hsarat u danni sofferti mill-asikurata BJK Limited fuq konsenja ta' seba' colli clothing li kellhom jaslu Malta fil-11 ta' Mejju 2017 sabbord il-vapur Euro Ferry Malta, liema merkanzija originarjament kienet giet mghobbija gewwa trailer ETM 357.

Illi a bazi tal-polza ta' assigurazzjoni rilaxxata mis-socjeta' attrici assiguratrici lil BJM Limited, hija hallset lill-assigurat tagħha skond il-ligi u l-istess polza u b'hekk giet debitament surrogata.

Bl-ispejjez u bl-interessi mid-data tal-prezentata ta' dan ir-rikors, kontra l-intimati li minn issa huma ingunti għas-subizzjoni.

Illi permezz ta' risposta prezentata fit-30 ta' Mejju 2018, is-socjeta' konvenuta wiegħbet, fost risposti ohra, illi:

1. Illi preliminarjament, dan it-Tribunal m'ghandux gurisdizzjoni fuq il-kawza odjerna stante li l-polza ta' karigu relevanti għandha klawsola gurisdizzjonali li tirprovdi li kull vertenza għandha tingieb quddiem il-Qorti ta' Napli u dan ai termini ta' Artikolu 742 (6) ta' Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta u Artikolu 25 tar-Regolament (EC) 1215/2012.

Illi s-socjeta' konvenuta tat ukoll risposti ohra, izda ghall-fini ta' din is-sentenza tal-lum, il-partijiet qablu li tigi mistħarrga u deciza biss din l-ewwel eccezzjoni kif appena riprodotta, u għalhekk it-Tribunal mhux ser iqis dawk l-eccezzjonijiet l-ohra f'dan l-istadju.

It-Tribunal:

Ra l-atti;

Ra li l-partijiet qablu li tigi deciza l-ewwel eccezzjoni qabel xejn;

Ra l-affidavit ta' John Galdes u l-polza ta' karigu esebita mis-socjeta' konvenuta.

Ra d-dokument prezentat b'nota mis-socjeta' konvenuta, ossia l-polza ta' karigu bhala Dok. KM 1.

Ra n-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Ra li l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza dwar l-ewwel eccezzjoni.

Ikkunsidra:

Illi fl-affidavit tieghu John Galdes, ghas-socjeta' attrici xehed illi l-klijent tagħhom kienet BJM Limited, li kien assikura merkanzija ta' tessuti li kellhom jigu abbord il-vapur Euro Ferry Malta. Meta t-trailer in kwestjoni wasal Malta, irrizulta li l-merkanzija kienet nieqsa. Qal ukoll illi fil-mument li t-trailer wasal għand il-principal tas-socjeta' konvenuta is-sigill tat-trailer kien bla mittieħes, filwaqt illi meta wasal Malta, is-sigill kien miksur. F'dan il-kaz il-hatt u l-konsenja tal-merkanzija kellha ssir

Malta, u apparti dan bosta xiehda li jridu jittellghu f'dil-kawza huma Maltin, kif ukoll impjegati li hadmu fuq din il-claim.

Illi s-socjeta' kovenuta esebiet il-polza tal-karigu relattiva, li fuq wara tagħha, b'tipa verament zghira, fi klawsola tnejn (2) tagħha għandha mnizzel is-segwenti

Any and all claims and/or disputes arising under the contract of carriage evidenced by this Bill of Lading or in connection therewith shall be brought before and determined by the Courts of Naples, and in accordance with the law of Italy, unless otherwise provided herein. The Carrier, however, reserves the right to take legal action against the Merchant and/or the Holder as well at any other Competent Court.

Illi fid-difiza tagħha permezz tal-ewwel eccezzjoni, li hija l-eccezzjoni li qed tigi ezaminata f'din is-sentenza, is-socjeta' konvenuta ticcita l-Artikolu 742 (6) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta kif ukoll Artikolu 25 tar-Regolament (EC) 1215/2012.

Illi t-Tribunal ra l-artikli appena msemmija, citati mis-socjeta' konvenuta kif ukoll sentenza ohra bejn l-istess partijiet deciza mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) fis-7 ta' Marzu 2018, precizament fuq l-istess eccezzjoni ta' nuqqas ta' gurisdizzjoni¹. Id-differenza bejn il-fatti ta' dik il-kawza u l-fatti ta' din il-kawza, huma biss fil-fatt illi f'dik il-kawza il-merkanzija kienet bil-hsara, filwaqt li f'din il-kawza il-merkanzija ma nstabitx. Din pero' hija xi haga li dwarha se jigi dibattut il-mertu, u m'ghandhiex taffettwa l-eccezzjoni li qed tigi ezaminata llum. It-Tribunal jaqbel u jagħmel tieghu il-konkluzjonijiet milhuqa minn dik il-Qorti fis-sentenza msemmija u jara li japplikaw ukoll ghall-kaz odjern, u dan specifikament għas-segwenti ragunijiet:

1. Il-klawsola ta' gurisdizzjoni hekk kif misjuba fi klawsola tnejn (2) tal-polza ta' karigu esebita għandha tigi interpretata b'mod ristrett, u dan peress li jekk interpretata letteralment, din tkun qed tfisser rinunzja totali għal jedd ta' azzjoni

---

¹ Qorti tal-Magistrati (Malta) – Gasan Mamo Insurance Ltd. vs. Sullivan Maritime Ltd – 254/2016 CSH

quddiem il-Qorti jew Tribunal li huwa propjament kompetenti *ratione materiae* f'dan il-kaz.

2. Per di piu', il-mod kif intghazlet il-gurisdizzjoni u kif tnizzlet fuq wara tal-polza ta' karigu huwa mod li huwa konvenjenti biss ghall-bastiment u ghal ebda hadd iehor mill-partijiet;

3. Għandu jirrizulta, iktar minn hekk, illi mill-mod kif inhu mnizzel il-kliem fil-polza ta' karigu, jidher li dan mhuwiex xi patt magħmul bejn il-partijiet kollha interessati, izda huwa kliem standard li jigi anness mal-polza tal-karigu mingħajr ebda hjiel ta' adattament ghall-fattispeci tal-kaz individwali, u f'dan is-sens għalhekk, jista' jittieħed bhala 'kuntratt furzat' fuq il-partijiet l-ohra fin-negożju tat-trasport, bir-riserva addirittura ghall-bastiment li jekk jidhirlu, jista' jazzjona kontra l-Karigatur fi qrat ohra u mhux necessarjament dawk li ssemmew fi klawsola tnejn (2). Dan apparti li l-karigatur, fil-verita', fil-punt li saru dawn il-kundizzjonijiet kif elenkti fil-bill of lading, ma jkollux kontroll dwar dawn il-kundizzjonijiet ladarba l-merkanzija tkun già tħabbiet fuq il-bastiment.

4. Probabbilment, il-metodu maghzul mill-bastiment iwassal għal metodi ta' dilungar u kumplikazzjonijiet procedurali kbar, apparti l-ispejjez.

5. Oltre hekk, f'dan il-kaz, is-sinistru gie skopert f'Malta, il-merkanzija kienet intiza għal socjeta' Maltija, assikurata minn socjeta' assikuratrici Maltija, u l-bastiment accetta li jwassal il-merkanzija de quo f'port f'Malta. Dan apparti li x-xieħda li jridu jixħdu dwar l-akkadut, rappresentanti kemm ta' BJM Limited kif ukoll tas-socjeta' attrici, jinsabu f'Malta, hekk kif jidher anke mill-affidavit ta' John Galdes fuq imsemmi.

Għaldaqstant, it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi dwar l-ewwel eccezzjoni billi jichadha u jordna l-prosegwiment tal-kawza. L-ispejjez ta' dan l-episodju qed ikunu riservati għall-gudizzju finali.

Dr. Claudio Zammit

Gudikatur

Mary Josette Musu'

Deputat Registratur